

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

DATUM	16 juli 2019	REFERENTIE	M. Blomsma
ONS NUMMER	81F46C66	DOORKIESNUMMER	0618300486
NUMMER PS	2019RGW79	E-MAILADRES	mark.blomsma@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	-	PORTEFEUILLEHOUDER	Bruins Slot

Onderwerp Statensbrief: Bekrachtiging afspraken Bestuurlijk Overleg PAS

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Middels deze brief willen wij u informeren over de nieuwste stand van zaken met betrekking tot het dossier PAS (Programma Aanpak Stikstof) en de gevolgen hiervan voor de uitvoerende bevoegdheden van de provincie (vergunningverlening, toezicht en handhaving).

Voorgeschiedenis

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat het PAS niet voldoet aan de Europese eisen. Daarmee kan toestemmingverlening voor en vrijstelling van activiteiten die zorgen voor een depositie van stikstof op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden niet langer op het PAS gebaseerd worden. Op 11 juni 2019 hebben wij u middels een Statensbrief (kenmerk 81F2B55C) de Tweede Kamerbrief aangeboden waarin de gevolgen van deze uitspraken werden toegelicht. In deze brief hebben wij aangegeven dat op 21 juni 2019 een Bestuurlijk Overleg tussen de PAS partners (Ministeries van LNV en I&W en de provincies) zou gaan plaatsvinden waarin besluitvorming voor zou liggen aangaande de vergunningverlening, toezicht en handhaving op de korte termijn.

Essentie / samenvatting:

Op 21 juni 2019 heeft het Bestuurlijk Overleg aangaande de korte termijn afspraken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving naar aanleiding van de PAS uitspraken plaats gevonden. De afspraken zijn aan de Tweede Kamer aangeboden middels een brief 'Stand van zaken Programma Aanpak Stikstof (PAS) voor de korte termijn'. Op 16 juli 2019 hebben wij de afspraken uit het Bestuurlijk Overleg voor onze provincie bekrachtigd. Deze bekrachtiging heeft gelijktijdig plaatsgevonden bij alle Colleges van de verscheidene provincies. Het betreft de volgende afspraken:

1. Provincies zien, in elk geval tot aan het vaststellen van nieuwe beleidslijnen, af van actieve handhaving op de gerealiseerde meldingen en vergunningsvrije activiteiten. Dit geldt ook voor de aanpak op de twee jaarstermijn ontwikkelingsruimte. Provincies wijzen er wel op dat niet gerealiseerde activiteiten in het kader van meldingen vergunningplichtig zijn, en derhalve niet zonder vergunning gerealiseerd mogen worden.
2. Provincies wijzen initiatiefnemers van vernietigde vergunningen er actief op dat, als de initiatiefnemer het project nog steeds wil realiseren, er een nieuwe aanvraag nodig is.

3. Indien initiatiefnemers vooruitlopend op een onherroepelijke vergunning het project toch gerealiseerd hebben, kunnen provincies een handhavingstraject starten. Bij dergelijke trajecten kan maatwerk in oplossing en tijd per project worden geboden.
4. Provincies informeren gemeenten over het niet meer legitiem zijn van onder het PAS afgegeven Verklaringen Van Geen Bedenkingen.
5. Provincies onderzoeken per besluit waartegen nog een beroepsprocedure loopt of het mogelijk is om via een wijziging van het besluit alsnog een rechtsgeldige situatie te creëren.
6. Provincies zullen in het lopende beweidings- en bemestingsseizoen niet actief handhaven op de vergunningplicht voor beweiden en bemesten.
7. Provincies stellen samen met de overige bevoegde gezagen een instrumentarium beschikbaar waarmee, zolang er geen nieuw programma is toch, waar mogelijk, toestemmingen op het gebied van stikstofdepositie verleend kunnen worden.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Concrete invulling geven voor de korte termijn aan de bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet natuurbescherming aangaande vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van stikstofdepositie op overbelaste Natura 2000-gebieden. Bekrachten van de gemaakte afspraken in het Bestuurlijk Overleg van 21 juni 2019, gelijktijdig met de andere Colleges van Gedeputeerde Staten. De overwegingen per afspraak zijn als volgt:

(voormalig) Vergunningsvrije activiteiten; de meldingen (Afspraak 1)

De vergunningsvrije activiteiten vallen uiteen in verschillende categorieën:

1. De activiteiten die onder het PAS geen melding nodig hadden. De omvang van deze categorie is niet in beeld bij de bevoegde gezagen vanwege het meldingsvrije aspect;
2. Activiteiten die gemeld zijn en die ook al gerealiseerd zijn;
3. Activiteiten die gemeld zijn, maar die nog niet gerealiseerd zijn.

Als gevolg van de uitspraak mogen al deze activiteiten niet meer zonder vergunning uitgevoerd worden. Aangezien de initiatiefnemers te goeder trouw gehandeld hebben op basis van de toen geldende wet- en regelgeving, geldt voor alle categorieën dat er niet actief gehandhaafd wordt. Op verzoeken tot handhaving zal wel gereageerd moeten worden. Om meer duidelijkheid te geven over planning en doorlooptijd van vergunningverlening dienen eerst beleidslijnen ten aanzien van interne en externe saldering en ADC-toetsing uitgewerkt te worden en dient AERIUS calculator herzien te worden (zie afspraak 7).

Vernietigde vergunningen (Afspraken 2 en 3)

Initiatiefnemers waarvan de vergunning door de Raad van State of een van de rechtbanken vernietigd is, hebben nu niet de mogelijkheid hun activiteiten te ontplooiën. De provincies wijzen deze initiatiefnemers erop dat een aangepaste vergunningsaanvraag nodig zal zijn, alvorens een nieuw besluit genomen kan worden. Voor initiatiefnemers die vooruitlopend op een onherroepelijke vergunning toch hun activiteiten ontplooid hebben, geldt dat er op dit moment sprake is van een illegale situatie. Provincies zijn in die gevallen genoodzaakt handhavend op te treden. Er kunnen van geval tot geval maatwerkoplossingen aan de orde zijn, zoals het in de oorspronkelijke staat herstellen van de situatie of het aanpassen van de situatie zodanig dat deze alsnog vergunbaar is. Hierbij worden redelijke termijnen passend bij de situatie gehanteerd.

Besluiten die niet onherroepelijk zijn (Afspraken 4 en 5)

Aan gemeenten zijn, voorafgaand aan de uitspraak, door de provincies op het PAS gebaseerde Verklaringen Van Geen Bedenkingen (VVGB's) verstrekt. Hoewel deze verstrekt zijn, kan hierop geen omgevingsvergunning gebaseerd worden door de gemeenten. Provincies zullen gemeenten hierover informeren. Voor verleende besluiten waartegen (nog) beroep is ingesteld, onderzoeken provincies of met een wijziging van het besluit het mogelijk is om alsnog de mogelijkheid te creëren om het project doorgang te laten vinden.

Beweiden en bemesten (Afspraak 6)

Het zoeken naar een nieuwe oplossing voor het weiden van vee en het bemesten van landbouwgronden zal bewerkelijk zijn en vergt een zorgvuldige onderbouwing. Derhalve zullen provincies in het lopende bemestings- en beweidingsseizoen niet actief handhaven op de vergunningsplicht. Er wordt alles op alles gezet om voor het volgende bemestings- en beweidingsseizoen voor deze activiteiten een aanpak beschikbaar te hebben.

Vergunningverlening zonder PAS (Afspraak 7)

Het is van belang om tijdelijke instrumenten beschikbaar te maken om in de komende periode, waarin geen sprake is van een collectief beoordelingsstelsel, waar mogelijk toch toestemmingen te kunnen verlenen. Dit betreft zowel nieuwe initiatieven, het legaliseren van voormalig vergunningsvrije activiteiten, het legaliseren van vernietigde vergunningen, alsmede het legaliseren van niet vergunde bestaande situaties ("interimmers"). Het gaat daarbij bijvoorbeeld om een nieuwe versie van AERIUS Calculator en beleidskaders waaraan aanvragen voor (externe) saldering en ADC-toetsing moeten voldoen. Provincies streven ernaar om samen met de overige (voormalig) PAS-Partners deze instrumenten uiterlijk dit najaar beschikbaar te stellen. Overigens zal de praktijk moeten uitwijzen voor hoeveel gevallen deze instrumenten daadwerkelijk tot een oplossing kunnen leiden.

Financiële consequenties

N.V.T.

Vervolgprocedure/voortgang

Wij zullen u blijven informeren over de voortgang in dit dossier en de besluitvorming die hierover plaats vindt. Daarbij zal in het najaar meer duidelijk worden over de (on-)mogelijkheden voor toestemmingverlening voor de lange termijn.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennismemen van de gemaakte afspraken naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State met betrekking tot het Programma Aanpak Stikstof en de bekrachtiging hiervan door Gedeputeerde Staten van Utrecht.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,